

BETÆNKNING

Afgivet af Landstingets Erhvervsudvalg

vedrørende

Forslag til landstingslov om konkurrence

Afgivet til forslagets 2. behandling

Landstingets Erhvervsudvalg har under behandlingen bestået af:

Landstingsmedlem Emilie Olsen, Atassut (næstformand)
Landstingsmedlem Vittus Mikaelson, Siumut
Landstingsmedlem Esmar Bergstrøm, Inuit Ataqatigiit
Landstingsmedlem Doris Jakobsen, Siumut (suppleant)
Landstingsmedlem Lene Knüppel, Demokraterne (suppleant)

Landstingets Erhvervsudvalg har på baggrund af forslagets 1. behandling under EM 2007 foretaget en gennemgang af lovforslaget, lovbemærkningerne og høringsmaterialet. Udvalget har noteret sig, at Landsstyret agter at fremsætte et ændringsforslag med mindre tekniske rettelser til forslagets 2. behandling. Udvalgets stillingtagen i denne betænkning sker med forbehold for dette ændringsforslag.

Høringsrunden.

Forslaget har været sendt i høring i perioden 24. april til 15. maj 2007. Erhvervsudvalget har modtaget kopi af hørings svarene samt høringsvarnotat udarbejdet af Erhvervsdirektoratet.

Landstingets Erhvervsudvalg stiller sig undrende overfor, at Landsstyret har valgt at høre Grønlandsbanken, men ikke den konkurrerende virksomhed Sparbanken.

Erhvervsudvalget finder endvidere, at høringsparterne ikke har haft tilstrækkelig lejlighed til at tage stilling til lovforslaget. En høringsfrist bør som regel ikke være kortere end fem uger, især når KANUKOKA er blandt høringsparterne. KANUKOKA har tidligere ved flere lejligheder gjort hjemmestyret opmærksom på,

at høringsfrister af hensyn til organisationens interne beslutningsproces ikke må være kortere end fem uger medmindre, der er truffet konkret aftale om andet.

I det foreliggende tilfælde er der tale om en kompliceret hovedlov af væsentlig betydning for erhvervsområdet, hvilket yderligere taler for, at høringsparterne skulle have fået en forlænget, snarere end en forkortet høringsfrist.

Når der anvendes en forkortet høringsfrist, er det Erhvervsudvalgets forventning, at Landsstyret i de almindelige bemærkninger under afsnittet "Høring af myndigheder og organisationer m.v." giver en fyldestgørende begrundelse for sin fremgangsmåde. Dette er ikke sket.

Erhvervsudvalget finder på den beskrevne baggrund, at det lovforberedende arbejde er behæftet med mangler.

Forslagets 1. behandling i Landstinget.

Under Landstingets 1. behandling blev forslaget umiddelbart hilst velkommen af partiet Siumut, mens der var ønsker om ændringer eller uddybende besvarelser fra de øvrige partiers ordførere.

Landsstyremedlemmet for Erhverv, Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser, har på denne baggrund fremsendt en svarskrivelse af 15. oktober 2007, der vedlægges som **bilag 1** til denne betænkning. I sin skrivelse varsler landsstyremedlemmet bl.a. et ændringsforslag inden lovens vedtagelse, for at sikre, at spørgsmål om anmeldelsespligt for offentlig regulering, jf. § 2, stk. 6, vil kunne indbringes for Grønlands Landsret.

Erhvervsudvalgets overvejelser.

Der har under Landstingets 1. behandling af forslaget været rejst tvivl om *virksomhedernes retssikkerhed*, da lovforslaget anvender brede retlige standarder som "misbrug af dominerende stilling i markedet" (jf. lovens kapitel 3), ligesom der kan der være tvivl om, hvilke beviskrav der stilles i konkurrencesagerne. Der har endvidere været tvivl om forståelse af andre termer i lovgivningen, så som "kommunalt fællesskab".

Landsstyremedlemmet for Erhverv, Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser har i sin skrivelse redegjort for relevante termers indhold samt deres påtænkte anvendelse. Erhvervsudvalget erklærer sig tilfreds med de afgivne forklaringer, som stemmer godt overens med, hvad der følger af de almindelige principper for lovfortolkning.

Erhvervsudvalget anerkender synspunktet fra lovforslagets 1. behandling, at anvendelsen af brede retlige standarder kan skabe en retlig gråzone, hvor virksomhederne ikke har fuld sikkerhed for, om en bestemt adfærd er lovmedholdelig eller ej. Udvalget finder denne situation imidlertid ikke foruroligende, da virksomhederne i deres adfærd og samarbejdsformer forventes at holde sig på afstand fra de retlige gråzoner, der kan skabe tvivl om, hvorvidt

markedsmekanismen fungerer tilfredsstillende eller er sat ud af kraft. Det kan udledes af landsstyremedlemmets uddybende bemærkninger, at virksomhederne nyder en passende beskyttelse gennem den almindelige regel om, at beviskravene skærpes, jo mere indgribende en afgørelse, der kan blive tale om.

Erhvervsudvalget har grundlæggende tillid til, at Konkurrencenævnet formår at udøve sine skønsbeføjelser med omhu og på en måde, der holder stand for en retlig efterprøvelse hos Grønlands Landsret. Udvalget ser heller ikke noget til hinder for, at bevisvurderingen i Konkurrencenævnet foregår med en vis skønsmargen og i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper. Retsområdet forekommer efter sin natur ikke egnet til rigide beviskrav, så som krav om skriftlighed ved ulovlige samarbejdsaftaler, da eventuelle tvivlsomme markedsaktører hurtigt ville blive opmærksom på, hvordan man kan omgå loven ved at udnytte sådanne regler.

Landsstyremedlemmet for Erhverv, Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser redegør i sit svarnotat for reglerne om *kontrolundersøgelser*, jf. §§ 22-24. Erhvervsudvalget finder, at reglerne herom alt i alt er betryggende, idet kontrolundersøgelser foretages efter indhentning af en retskendelse hos en domstol og i samarbejdet med politiet, der har erfaring med en ordnet gennemførelse af sådanne undersøgelser. Konkurrencemyndigheder kan ikke afkræve tilstedeværende personer en forklaring om strafbare forhold, da en sådan efterforskning alene henhører under politiet. Det samme gælder for undersøgelser af lommer, tasker m.v., som pågældende ikke kan acceptere på frivillig basis. Advokatkorrespondance m.v. må ikke inddrages i undersøgelsen på grund af dokumenternes særlig fortrolige karakter.

Hvad angår myndighedernes omgang med *forretningshemmeligheder og andet fortroligt materiale*, tilsikrer landsstyremedlemmet i sin besvarelse, at Konkurrencenævnets sagsbehandling vil foregå lukket og aldeles fortrolig. Erhvervsudvalget finder ikke grundlag for at betvivle dette udsagn, som også er i tråd med lovgivningens regler. Fortrolighedskravet forhindrer ikke, at offentligheden kan få kendskab til Konkurrencenævnets virksomhed og administrative praksis, da orientering herom kan ske uden at krænke de berørte virksomheders rimelige krav på beskyttelse af forretningshemmeligheder mv.

Landstingets Erhvervsudvalg noterer sig, at *offentlig støtte til fagforeninger* som udgangspunkt ikke er omfattet af loven, medmindre den støttede aktivitet reelt udgør en erhvervsvirksomhed. Hvorvidt offentlig støtte, forstået som *støtte i henhold til offentlig regulering*, i øvrigt er konkurrenceforvridende eller ulovlig, afgøres i første omgang af Landsstyret, henholdsvis den kommunale tilsynsmyndighed, hvis afgørelse kan indbringes for Konkurrencenævnet, samt evt. senere for Grønlands Landsret, jf. lovens kapitel 4 og 8.

Udvalget finder denne løsning tilfredsstillende, idet man må erkende, at støtteordninger forsat ikke kan undværes på en række erhvervsområder, men at der skal ske en betryggende kontrol med midlernes korrekte anvendelse, så de ikke forvolder skader på erhvervslivet eller den støttede virksomheds med konkurrenter.

I øvrigt er det påpeget i landsstyremedlemmets besvarelse, at loven fremover også vil omfatte erhvervsvirksomhed i offentligt regi, hvilket er nyt i forhold til den gældende lov. Ændringen sikrer, at det offentlige i sine erhvervsmæssige engagementer ikke sikrer sig konkurrencemæssige fordele i forhold til de private aktører, hvilket hilses velkommen af Landstingets Erhvervsudvalg.

Afslutningsvis finder Erhvervsudvalget det glædeligt, at konkurrencemyndighederne i forbindelse med lovgivningens implementering agter at iværksætte en omfattende *informationskampagne*, så både borgerne og de grønlandske virksomheder bliver grundigt orienteret om, hvad den nye konkurrencelov betyder og hvilke regler virksomhederne skal handle efter. Et sådant initiativ er på sin plads i betragtning af de ret mærkbare ændringer, lovgivningen indebærer for erhvervslivet, herunder nye anmeldelses- og oplysningspligter.

Landstingets Erhvervsudvalg finder efter en samlet vurdering ikke grundlag for at udtrykke betænkeligheder ved den nye konkurrencelov. Den vigtigste ændring i forhold til den nuværende konkurrencelov består i overgangen fra et kontrolprincip til et forbudsprincip. Denne ændring bringer konkurrenceloven på linie med tilsvarende lovgivninger i den vestlige verden. Den skaber samtidig et stærkt incitament til, at virksomheder selv i en hård konkurrencesituation af egen drift optræder på retfærdig vis i forhold til deres medkonkurrenter.

Erhvervsudvalgets indstilling.

Et enigt Erhvervsudvalg indstiller med de foranstående bemærkninger, at Landstinget under sin 2. behandling vedtager det fremsatte forslag i sin foreliggende form.

Med disse bemærkninger skal Landstingets Erhvervsudvalg overgive forslaget til Landstingets 2. behandling.

Emilie Olsen
Næstformand

Esmar Bergstrøm

Vittus Mikaelson

Doris Jakobsen

Lene Knüppel

[Bilag](#)